

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün ve 99. maddeleri gereğince İçişleri Bakanı Sayın Sebahattin ÖZTÜRK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çağlar DEMİREL

Diyarbakır Milletvekili

Son haftalarda başta Silvan, Lice, Diyadin, Cizre, Şemdinli, Hakkari ve Varto olmak üzere Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgeleri'nde yürütülen yoğun askeri ve polis operasyonlar kamuoyu tarafından endişe ile takip edilmektedir. Bakanlığınız tarafından yürütülen bu operasyonlarda kolluk kuvvetlerinin görevlerini ifa edişleri ile ilgili bir çok farklı sorun gündeme getirilmektedir. Bunlardan 22 Ağustos 2015 tarihinde Diyarbakır'ın Sur ilçesinde gece yarısından sabah saatlerine kadar sürdürülen operasyonda, yine bomba ve silah seslerinin kesilmediği, çatışmalarda bir kişinin vurularak öldürüldüğü, yaralananların olduğu ve birçok konutun, aracın ve işyerinin zarar gördüğü tarafımıza bildirilmiştir.

Bu vahim gelişmeler üzerine HDP İl Eş Başkanı, Sur İlçe Eşbaşkanları ve yöneticilerle birlikte 22 Ağustos sabah 7 sularında Sur ilçesine bağlı Hasırlı mahallesi Balıkçılar Başı semtine gitmek istediğimizde mahallenin girişine konuşlandırılan özel hareket timleri tarafından durdurularak geçişimize 'güvenlik gerekçesi' ile engel olundu. Milletvekili olduğumu ve içeri girerek sivil halkın yanında olmamız gerektiğini ifade ettiğimde ise, heyet olarak, siyah bereli özel hareket polislerin hakaret ve aldirışsız tavırlarına maruz kaldık. "Vekil kim? Biz burada vekil tanımıyoruz, burada yetki yalnızca bizdedir" şeklinde sözler sarf eden özel hareket timleri, yetkili amirleri ile görüşmek yönündeki talebimizi de yanıtsız bırakarak; kendilerinin halkın temsil yetkisi verdiği milletvekillerine atanmış kamu memurları olduklarını hiçe saymak suretiyle yasal dayanağı belirsiz uygulamalarda bulundular.

Sivil halkın yaşamının birebir tehdit altında olduğu ve özgürlüklerinin kısıtlandığı bir ortamda, yaşanan olayları yerinde görmek ve incelemek üzere ilçeye giriş yapmak istememizden bile rahatsızlık duyan kolluk kuvvetlerinin, kuşatma altına aldıkları alanlarda ne gibi 'asayiş' önlemleri aldıkları ve sivil halkın güvenliğini nasıl sağladıkları bir muamma olmakla birlikte; gösterdikleri şiddet yanlısı ve saldırgan tutum, bu uygulamaların halk güvenliğinden ziyade operasyonel faaliyetlere zemin oluşturduğu yönündeki iddiaları da güçlendirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Özel hareket timleri tarafından bizzat maruz kaldığım muameleden hareketle; polis, özel hareket timleri ya da askeri yetkililerin Türkiye sınırları içerisinde bazı durumlarda hukuki ve idari tüm yetkileri üzerinde barındırabileceklerine dair herhangi bir yasal ya da anayasal mevzuat mevcut mudur? Mevcut değil ise, tüm yetkinin kendilerinde toplandığını varsayan kolluk kuvvetleri hakkında hukuki ya da idari bir soruşturma başlatacak mısınız?

2. Söz konusu kolluk kuvvetleri gücünü mülki idari amirleri ve emrindeki emniyet mensuplarına keyfiyet yetkisi veren İç Güvenlik Yasası'ndan mı almaktadırlar? Kamuoyunda da infial uyandıran İç Güvenlik Yasası'nın uygulaması esnasında Türkiye'de doksanlı yıllarda yaşanan insan hakları ihlallerinin benzerlerinin ortaya çıkabileceğinden endişe duyuyor musunuz?
3. Hukuk örgütleri ve insan hakları savunucuları, mülki idare amirlerine asayiş ve güvenlik için önlem alma yetkisi sunan '5442 sayılı yasanın 11/c maddesi'nin sokağa çıkma yasağı gibi yurttaşların tüm özgürlüklerini ortadan kaldıracak sınırlamalar yapma yetkisini içermeyeceğini ifade etmektedirler. Valilikler tarafından alınan 'sokağa çıkma yasağı' ve 'özel güvenlik bölgesi' kararlarının yasal dayanaktan yoksun olduğu ve kolluk birimlerinin keyfi uygulamalarına yol açtığı yönündeki hukuki savlara yanıtınız nedir? Yurttaşların tüm özgürlüklerini açıkça tehdit eden bu uygulamalara bir an önce son vermeyi düşünüyor musunuz?
4. Kolluk kuvvetleri tarafından kuşatma altına alınan yerlerde halkın temsilcisi olan milletvekillerinin ve yerel yöneticilerin inceleme yapmalarına veya gözlemci dahi olmalarına izin verilmemesinin gerekçesi nedir? Kolluk güçleri kuşatma altındaki alanlarda neler yaşandığını gizlemek mi istemektedirler? Eğer var ise, bu türden gizlilik politikalarının yasal ve anayasal dayanakları nelerdir?
5. 20 Temmuz 2015 tarihinden itibaren Diyarbakır Valiliği ve Kaymakamlıklar tarafından kaç kez ve nerelerde 'sokağa çıkma yasağı' ve 'Özel Güvenlik Bölgesi' kararları alınmıştır? Diyarbakır il sınırlarında giriş-çıkış yasağı getirilerek gerçekleştirilen operasyonlarda ölen ve yaralanan toplam kaç kişi olmuştur? Bu operasyonların yol açtığı maddi zararın tespit ve telafi edilmesine yönelik bir çalışma başlatılmış mıdır?
6. 20 Temmuz 2015 tarihinden itibaren Türkiye genelinde kaç kez ve nerelerde 'sokağa çıkma yasağı' ve 'Özel Güvenlik Bölgesi' kararı alınmıştır? Türkiye genelinde bu kararların alındığı yerlerde gerçekleştirilen operasyonlar kapsamında ölen ve yaralanan toplam kaç kişi olmuştur? Türkiye genelinde son bir ayda yapılan bu operasyonların yol açtığı maddi zararın tespit ve telafi edilmesine yönelik bir çalışma başlatılmış mıdır?